

บทความวิจัย

เรื่อง แนวคิดของห่วงกาไวที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์เรื่อง : Day Of Being Wild,

In The Mood For Love และ 2046

โดย

นายศิวัช ยิ้มเพชร

05520587

เสนอ

อาจารย์ ดร.ภาสกร อินทุमार

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

ชื่อเรื่อง แนวคิดของห้วงกาไวที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์เรื่อง : Day Of Being Wild ,

In The Mood For Love และ 2046

ชื่อผู้วิจัย นาย ศิวัช ยิ้มเพชร

รหัสนักศึกษา 05520587

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ภาสกร อินทุमार

ปีการศึกษา 2555

คำสำคัญ แนวคิดของห้วงกาไว , Day Of Being Wild , In The Mood For Love , 2046

บทคัดย่อ

ถ้าพูดถึงผู้กำกับภาพยนตร์ชาวจีนที่สร้างผลงานภาพยนตร์แนวความรัก ที่มีชื่อเสียงในแวดวงภาพยนตร์ระดับโลก คงต้องนึกถึง ห้วงกาไว ด้วยผลงานที่เป็นที่ยอมรับ ทำให้เขาประสบความสำเร็จในวงการภาพยนตร์นานาชาติ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษา แนวความคิดของห้วงกาไวที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์เรื่อง Day Of Being Wild , In The Mood For Love และ 2046 โดยศึกษาจากประวัติ ภูมิหลังผู้กำกับ และวิเคราะห์ผลงานภาพยนตร์ตามแนวทฤษฎีประพันธกร เพื่อให้ทราบถึงแนวความคิดของผู้กำกับที่สะท้อนผ่านผลงานภาพยนตร์ทั้งสามเรื่องนี้

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า ห้วงกาไวมีความเป็นศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ตามแนวทางทฤษฎีประพันธกร เขาสามารถถ่ายทอดความเป็นตัวตน แนวคิดและทัศนคติของตนผ่านผลงานภาพยนตร์ได้อย่างดีเยี่ยม

แนวคิดของห้วงกาไวที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์เรื่อง : Day Of Being Wild ,

In The Mood For Love และ 2046

ศิวัช ยิ้มเพ็ชร*

Siwat Yimphet

บทนำ

ห้วงกาไว เป็นผู้กำกับภาพยนตร์ชาวฮ่องกงชั้นแนวหน้าที่ทำให้วงการภาพยนตร์แห่งโลก ตะวันออกได้ก้าวเข้าสู่ระดับนานาชาติ และเป็นที่ยอมรับใน โลกตะวันตก ด้วยผลงานที่มีคุณภาพและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ไม่ซ้ำใคร ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคนิคการถ่ายทำ มุมกล้อง และเนื้อหาที่น่าสนใจ ด้วยความแปลกในการนำเสนออีกมุมมองความรัก คือเรื่องของความเหงา ความเปลี่ยว และความเดียวดายที่โรแมนติก ผลงานภาพยนตร์ของห้วงนั้น ได้รับรางวัลอย่างมากไม่ว่าจะเป็นในระดับเอเชีย กับรางวัล Award of Recognition จากงาน Bangkok International Film Festival 2005 ในฐานะบุคคลผู้มีคุณูปการต่อวงการภาพยนตร์เอเชีย หรือในระดับโลก ผลงานภาพยนตร์ของห้วงก็ได้เข้าฉายในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติในหลายๆประเทศ (merveillesxx : 2556)

ถึงจะไม่ได้ประสบความสำเร็จในด้านรายได้เท่าที่ควร แต่กลับทำให้ผลงานของห้วงกาไวนั้นเป็นที่รู้จักและทำให้เขาประสบความสำเร็จในระดับโลก โดยภาพยนตร์เรื่อง In The Mood For Love , Day Of Being Wild และ 2046 นั้นถือว่าเป็นผลงานภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ในแง่มุมของห้วงกาไว เล่าถึงความสัมพันธ์ที่ไม่สมหวังระหว่างชาย หญิง ที่จะได้พบเจอ ผูกพัน ห่างเหิน และการลาจาก ถึงแม้ว่าภาพยนตร์ทั้งสามเรื่องจะมีเนื้อเรื่องที่แตกต่างกันออกไป แต่เนื้อหาของภาพยนตร์นั้นยังคงมีประเด็นหลัก ว่า

* นักศึกษาสาขาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ด้วยการค้นหาตัวตนและการดำรงอยู่ ท่ามกลางความแปลกแยกและเปลี่ยนแปลงระหว่างมนุษย์ (สิทธิรักษ์ ตูลาพิทักษ์ : 2542)

จากประเด็นดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงในผลงาน ความพิเศษของภาพยนตร์ในแง่เนื้อหา ตัวละคร ฉาก และสัญลักษณ์ที่ปรากฏ การนำเสนอที่ถือว่าแปลกใหม่ต่อผู้ชมภาพยนตร์ ผู้ศึกษา เลือกลงทฤษฎีประพันธ์กร เป็นกรอบความคิดในการตีความผลงานภาพยนตร์เหล่านี้ เพื่อเป็นใช้ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับตัวผู้กำกับ หว่องกาไว ได้ดียิ่งขึ้น

การศึกษาจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1 ข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์ เรื่องย่อ รวมถึงประวัติและผลงานของผู้กำกับหว่องกาไว และสิ่งที่มีอิทธิพลในการสร้างงาน เช่นการศึกษา สภาพแวดล้อม และชีวประวัติ

2 ทฤษฎีประพันธ์กร ที่จะนำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์

3 บทวิเคราะห์ ของภาพยนตร์ เรื่อง Day Of Being Wild, In The Mood For Love และ 2046 ในด้านของเนื้อหา สัญลักษณ์ ฉาก และ ตัวละคร

4 สรุปผลการศึกษา จากประวัติของผู้กำกับและผลงานภาพยนตร์ทั้งสามเรื่อง

เกี่ยวกับภาพยนตร์ Day Of Being Wild, In The Mood For Love และ 2046

Day Of Being Wild (1991) ภาพยนตร์เรื่องนี้เล่าเรื่องชีวิตของสังคมหนุ่มสาวชาวฮ่องกงในช่วงปี 1960 โดยเล่าผ่านตัวละครที่ชื่อเอกใจ (เลสลี่ จาง) เป็นผู้ขายในแบบฉบับที่ชวนหลงใหล ไม่เพียงเพราะแค่

หน้าตา ยังเป็นตัวละครที่มีความเพียบพร้อมและเขายังมีวิธีที่ทำให้ผู้หญิงจดจำเค้าไม่มีวันลืม เริ่มตั้งแต่โชว์ ไหล่เงิน (จางมันอวี) พนักงานขายน้ำในสนามกีฬา เมื่อ ยก ใจ ได้พบเธอครั้งแรก เขาออกกับเธอว่า “คืนนี้ คุณจะฝันเห็นผม” หลังจากนั้นทั้งคู่ก็มีความสัมพันธ์กันเพราะ โชว ไหล่เงินถามถึงการแต่งงาน ก่อนที่ยก ใจ จะปฏิเสธเธอ ต่อมา ยก ใจ ก็เริ่มต้นความสัมพันธ์ครั้งใหม่กับมีมี (หลิวเจียหลิง) นักเต้นในไนท์คลับ มีมีนั้น ต่างจาก โชว ไหล่เงินอย่างสิ้นเชิง แต่ทั้งคู่ก็ถูกปฏิเสธเนื่องจากยก ใจ มีแผลทางใจที่ไม่อาจเยียวยาได้เขาถูก มารดาทอดทิ้งตั้งแต่ยังเด็ก เขาจึงแก้แค้น โดยการทำร้ายจิตใจผู้หญิงทุกคนแม้แต่แม่เลี้ยงของเขาเองก็ตาม

โชว ไหล่เงินยังคงมาแถวพาร์ตเมนต์ของยก ใจ อยู่เรื่อยๆ จึงได้พบกับตำรวจหนุ่ม (หลิวเต๋อหัว) และได้รู้จักกัน ยก ใจ มีเพื่อนสนิทที่รู้จักมาตั้งแต่เด็กชื่อแดนนี่ (จางเซี่ยเย โห่ยว) แดนนี่หลงรัก มีมี กระทั่งแม่เลี้ยงของยก ใจ ตัดสินใจย้ายไปอยู่อเมริกา กับสามีใหม่ เธอขอมบอกยก ใจ ว่าพ่อแม่ที่แท้จริงของเขานั้นอยู่ที่ฟิลิปปินส์ ยก ใจ จึงไปตามหาแม่ แต่เธอกลับไม่ให้พบ เขาจึงตัดสินใจจะเดินทางไปอเมริกา โดยอาศัย พาสปอร์ตปลอมจากพวกมาเฟีย เขายังคงใช้ชีวิตเสเพลเช่นเดิม ทำให้โดนผู้หญิงมอมเหล้า รูดทรัพย์จนหมดตัว และปล่อยให้อนอนหลับอยู่ข้างถนน โชคดีที่ตำรวจหนุ่ม (หลิวเต๋อหัว) ผ่านมาพบเข้า (เขาอยู่ระหว่างพักรอเรือของเขาถ่ายตู้สินค้าที่ฟิลิปปินส์)

ต่อมาในตอนเช้ายก ใจ และตำรวจหนุ่มไปที่สถานีรถไฟ ตำรวจหนุ่มเข้าใจว่ายก ใจ จะมาขึ้นรถไฟ แต่ที่จริงแล้วยก ใจ มาเพื่อรับหนังสือเดินทางที่จ้างพวกมาเฟียจัดการให้ เมื่อรู้ว่าโดนหักหลัง เนื่องจากไม่มีเงินยก ใจ จึงโดนพวกมาเฟียตามฆ่า ตำรวจหนุ่ม ช่วยเขาออกมาจากที่นั่น ทั้งสองหนีขึ้นรถไฟไปบนรถไฟระหว่างที่ตำรวจหนุ่มเดินไปที่หัวขบวน ยก ใจ จึง โดนมาเฟียที่ตามขึ้นรถไฟมา

“โลก นี้มีนกออยู่ชนิดหนึ่งไม่มีขา มันได้แต่บินและบิน เหนื่อยก็นอนในสายลม ในชีวิตจะลงดินเพียงครั้งเดียวเท่านั้น นั่นคือวันตายของมัน”

In The Mood For Love (2000) ภาพยนตร์เรื่องนี้เล่าถึงเพื่อนบ้านที่เพิ่งจะย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในอพาร์ตเมนต์ห้องใกล้เคียงกัน โชว ไหล่เงิน (จางมันอวี) และ โจว มู่ หวัน (เหลียงเฉาเหว่ย) ภายใต้อายุของเพื่อนบ้านที่อยู่กันอย่างแออัด เขาและเธอต่างรักยามารยาทและรักษาระยะห่างกันอย่างเคร่งครัด แต่ไม่ช้าทั้งคู่ก็พบว่า สามีของเธอและภรรยาของเขา มักจะมีธุระไปต่างประเทศพร้อมๆกัน และทั้งคู่ยังได้รับของใช้ของฝากซักร้านบ่อยๆ

อาจเพราะความคับแคบของสถานที่ ทั้งสองจึงเดินสวนกันบ่อยๆ ถ้าไม่ใช่ตรงที่พักบ้าน ใด ก็เป็นตรอกแคบๆ หน้าร้านก๋วยเตี๋ยว ทักทาย ถามไถ่สุขภาพ หยิบยืมหนังสือกันอ่าน ไม่นานทั้งสองก็นัดกินข้าว

และพูดคุยกันเรื่องกระเป๋าถือ เนื้อโท ทั้งคู่เลยจับได้ว่า สามีและภรรยาของพวกเขาถักลอบเป็นชู้กัน จึงนำไปสู่ความสนิทสนมมากยิ่งขึ้นเพราะต่างคนต่างเห็นอกเห็นใจกันที่ความรักของพวกเขาออกใจ การอาศัยอยู่ห้องติดกันทำให้ทั้งสองคนได้เจอกันบ่อย โจวหมู่หวันได้ชวนให้เธอมาเป็นผู้ช่วยแต่งนิยายกับเขา แต่เธอกลับคำครหานินทาเขาจึงมาเช่าห้องพักหมายเลข 2046 เพื่อเป็นสถานที่ทำงานร่วมกัน แม้ว่าทั้งคู่จะเริ่มมีความรู้สึกที่ดีให้กันแต่ก็ไม่สามารถแสดงออกได้ เพราะ โชวไหล่เงินตั้งใจไม่ต้องการที่จะนอกใจเหมือนที่สามีของเธอ และที่ภรรยาของโจวหมู่หวันทำ ทั้งคู่มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้ง เธอจึงตัดสินใจย้ายไปสิงคโปร์กับสามี ส่วนโจวหมู่หวันเลิกกับภรรยาและออกเดินทางไปในทวีป ประเทศกัมพูชาเพื่อนำความลับในใจนี้ไปบอกกับกำแพงเพื่อไม่ให้ใครรู้

2046 (2004) ภาพยนตร์เรื่องนี้มีเนื้อหากเกี่ยวกับ โลกอนาคต ภาพยนตร์เล่าเรื่องราวสลับไปมาระหว่างความจริงในโลกของโจวหมู่หวัน(เหลียงเฉาเหว่ย) ช่างเขียนและเรื่องในนิยายแห่งอนาคตเรื่อง 2046 เป็นเรื่องราวของสถานที่ที่ผู้คนเดินทางผ่านรถไฟไปยังอนาคตไปตามหาความทรงจำที่หายไป เพราะใครก็ตามที่ได้ขึ้นรถไฟที่มุ่งสู่ปลายทาง 2046 จะมีโอกาสย้อนสู่ความทรงจำแห่งอดีตที่สูญหายของตน แต่ไม่มีใครรู้ว่าจริงหรือไม่ เพราะไม่เคยมีใครเคยเดินทางกลับมา ยกเว้นเคน(ทาคูยะ กิมูระ)ผู้โดยสารเพียงคนเดียวของรถไฟขบวนนี้ เขาตกหลุมรักหุ่นยนต์สาวความรู้สึกซ้ำ แม้การเอาใจใส่ของเธออาจเป็นเพียงแค่โปรแกรมที่ติดตั้งไว้ แต่เขาก็ยังต้องการการตอบสนองความรักจากเธอ โจวหมู่หวันแต่งนิยายเรื่องนี้ตามอารมณ์ความรู้สึกและเหตุการณ์ในชีวิตของเขา ตัวละครในนิยายจึงเป็นคนที่ติดอยู่ในความทรงจำของเขา แต่ในชีวิตจริงนั้น 2046 คือห้องพักในความทรงจำของเขากับรักครั้งเก่า ขณะที่เขาพักที่ห้องหมายเลข 2047 เขามีความสัมพันธ์กับไปหลิง(จาง ซือ ยี่) หญิงสาวผู้ไม่เกรงกลัวสิ่งใดๆที่พักที่ห้องหมายเลข 2046 ก่อนที่เขาจะกลับมาอ่องกงเขาได้พบกับโชวไหล่เงิน(กง ลี)ซึ่งเหมือนกับคนรักในอดีตของเขา นอกจากนั้นเขายังได้เป็นพยานความรักของ หวังเจิ้นหวิน(เพย์ ห่วง)และแฟนหนุ่มชาวญี่ปุ่นที่ถูกพ่อของฝ่ายหญิงกีดกัน แฟนหนุ่มชาวญี่ปุ่นคนนี้คือ เคนในนิยาย 2046 และหวังเจิ้นหวินคือ หุ่นยนต์ตัวนั้น นิยายเรื่อง 2046 อาจเป็นนิยายที่มีฉากหลังในอนาคต แต่มันคือบทบันทึกอดีตและความทรงจำของโจวหมู่หวัน

ประวัติและผลงานของหว่องกาไว

หว่องกาไว หรือชื่อในภาษาจีนกลางว่า 王家衛 (หวังเจี๋ยเว่ย) ผู้กำกับและนักเขียนบทภาพยนตร์ชาวฮ่องกง ชื่นแนวหน้าที่ทำให้วงการภาพยนตร์แห่งโลกตะวันออกได้ก้าวเข้าสู่ระดับนานาชาติ และเป็นที

ยอมรับในโลกตะวันตก¹ ด้วยผลงานที่มีคุณภาพและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ไม่ซ้ำใคร ทำให้ผลงานของเขาได้รับเกียรติให้เข้าฉายในเทศกาลภาพยนตร์ในต่างประเทศอยู่หลายครั้ง

ห้วงกาไว เกิดเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2501 ที่เมืองเซียงไฮ้ เมื่ออายุ 5 ขวบ ได้ย้ายตามพ่อแม่มาอยู่ฮ่องกงในปี 2506 เนื่องจากหลีกเลี่ยงความวุ่นวายจากเหตุการณ์ปฏิวัติวัฒนธรรม ด้วยความที่ครอบครัวพูดเป็นแต่ภาษาจีนกลางและภาษาถิ่นของเซียงไฮ้ พูดกว้างตั้งแบบชาวฮ่องกงไม่ได้ ทำให้พวกเขาต้องอดอยู่แต่ในพาร์ตเมนต์ไม่สามารถพูดคุยกับผู้อื่นได้ ในระหว่างนั้นชีวิตเขาช่างเงียบและเหงา ห้วงกาไวเคยกล่าวไว้ว่า “...เพลงเดียวที่ผมยังจำได้ เป็นเพลงที่ดังมาจากช่วงข่าวของสถานีวิทยุบีบีซี ...คืนหนึ่งขณะพ่อกับแม่ออกไปเดินรำ ผมผวาตื่นขึ้นกลางดึกตามลำพัง และหวาดกลัวอย่างบอกไม่ถูกจึงเอื้อมมือไปเปิดวิทยุฟังข่าวสุดท้ายของบีบีซี” และนอกจากนี้ แม่ของเขาจึงอาศัยการเรียนรู้อากาเซียจากหนังสือ ทำให้ห้วงติดตามไปดูด้วยในโรงภาพยนตร์ตลอด จึงทำให้เขาสนใจจะสร้างผลงานเองบ้าง ดังนั้นหลังจากจบวิทยาลัยไปศึกษาเทคนิคฮ่องกง ในวิชากราฟิกดีไซน์แล้ว จึงสมัครอบรมในคอร์สการผลิตรายการทีวีของสถานีทีวีบี ยักษ์ใหญ่ของวงการ โทรทัศน์ จนได้มาเป็นคนเขียนบทโทรทัศน์เต็มตัว และค่อยๆ พัฒนาไปสู่การกำกับภาพยนตร์ด้วย

ฝีมือของเขาไปถูกใจถล่ม ถัง นักแสดงและผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ จึงลงทุนให้ห้วงกำกับภาพยนตร์เรื่องแรก As Tears Go By ในปี 2531 เป็นเรื่องดัดแปลงจากหนังสือ Mean Streets ของมาร์ติน สกอร์เซซี แต่นำเสนอด้วยรูปแบบที่ต่างออกไป ถือเป็นผลงานแจ้งเกิด

ความสำเร็จนี้ทำให้ถล่ม ถัง พุ่มพูนสร้างให้ห้วงในผลงานต่อมา Days of Being Wild ปี 2533 นำแสดงโดย เลสลีย์ จาง หลิวเต๋อหัว จางมานอวี่ หลิวเจียหลิง และเหลียงเฉาเหว่ย แม้จะไม่ประสบความสำเร็จด้านรายได้ แต่ปัจจุบันติดอันดับภาพยนตร์ยอดเยี่ยมของฮ่องกง ทั้งยังขายได้เรื่อยๆ ในตลาดต่างประเทศ

ต่อมา ห้วงกาไวตั้งบริษัทของตัวเอง ชื่อ เจ็ต โทน ฟิล์ม มีเจฟ ฟรีย์ หลิว เป็นคู่ร่วมธุรกิจ ช่วงเวลานี้เป็นช่วงที่ห้วงกาไวผลิตผลงานออกมาหลายเรื่องและมีอิสระ ที่จะสร้างงานในรูปแบบที่ตนเองต้องการ

ผลงานที่ประทับใจแฟนๆ เป็นพิเศษ คือ Chungking Express ปี 2537 นำเสนอในแนวฟิล์มน่ารักยุคใหม่ ในปีเดียวกันนั้น ผลงานหนังวิทยุยุคแนวใหม่ Ashes of Time จากวรรณกรรมเรื่องมังกรหยก ในรูปแบบที่แปลกจากที่ผู้ชมเคยดูมา แต่ความแปลกเกินไปทำให้หนังขาดทุน แต่ถึงกระนั้นเขามีชื่อเสียงมากยิ่งขึ้นในปี 2540 เมื่อผลงาน Happy Together พิชิตรางวัลผู้กำกับฯ ยอดเยี่ยมในเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์

¹ รับรองจากการคัดเลือกของสถาบัน ไซต์แอนด์ซาวด์ ประเทศอังกฤษ ติดอันดับที่ 3 ใน 10 ยอดผู้กำกับภาพยนตร์ในยุคใหม่

พร้อมสร้างชื่อให้เหลียงเฉาเหว่ยขึ้นไปอยู่ในระดับนักแสดงอินเตอร์ ด้วยบทเกย์ที่แสดงคู่กับเลสดี จาง ต่อมาในปี 2543 มีผลงาน In the Mood for Love หนังสักรักยุค 60 ที่นำแสดงโดยจางมานอวี่และเหลียงเฉาเหว่ย ทำให้พระเอกเหลียงเฉาเหว่ยรางวัลนักแสดงยอดเยี่ยมในเวทีเมืองคานส์ จากนั้นหว่องกาไว มีผลงาน อีกหลายเรื่อง เช่น 2046 ได้ กงลี่ จางซี้ และทาคุยะ กิมูระ มาร่วมแสดงด้วย ส่วนผลงานภาพยนตร์ภาษาอังกฤษเรื่องแรก My Blueberry Nights ใช้นอร่าห์ โจนส์ นำแสดง

ผลงานล่าสุดได้แก่ เรื่อง The Grandmasters เรื่องนี้เล่าเรื่องของยิปมันหรือหิปปี้หมั่นปรมาจารย์ ศิลปะการต่อสู้โดยได้ เหลียงเฉาเหว่ย มารับบทนำ (“หว่องกาไว” มาเพียงนักปฐมนั่ง : 2549)

ทฤษฎีประพันธ์

ทฤษฎีประพันธ์นี้มีต้นกำเนิดมาจากแนวคิดของกลุ่มนักวิจารณ์ชาวฝรั่งเศสในยุค 1940 โดยเฉพาะ อเล็กซันดร์ อัสตรูก ที่เปรียบเทียบการทำหนังของผู้กำกับเป็นเสมือนหนึ่งการจรรยาบรรณกรรมของเหล่านักประพันธ์ด้วยหลักการ ‘camera pen’ แต่ใช้การมองผ่านเลนส์กล้องแทนการพรรณนาด้วยตัวอักษร

ทฤษฎีประพันธ์มาจากคำแปลตรงๆคำว่า "auteur theory" โดยแอนดรู ซาร์ริส นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นผู้สร้างขึ้น ทฤษฎีประพันธ์นั้นมีรากเหง้าดั้งเดิมมาจากคนฝรั่งเศส ชื่อว่า อังเดร บาแซ็ง (Andre Bazin 1918-1958) กล่าวถึง ศิลปะของภาพยนตร์ตั้งอยู่ที่การใช้ภาพยนตร์ให้เป็น "เครื่องมือ" สำหรับการแสดงออกส่วนตัว (personal expression) ของศิลปิน ทฤษฎีให้ความสำคัญแก่การวิเคราะห์ "ตัวบท" ของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง ในกรอบของภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ของผู้กำกับคนเดียวกัน ในทางอุดมคติการวิจารณ์ภาพยนตร์ตามทฤษฎีประพันธ์ จะต้องมีการตั้งอยู่ที่ความรู้จักภูมิหลังในชีวิตและความคิดของผู้กำกับและภาพยนตร์ของเขาทั้งหมดเป็นอย่างดีล้วนเป็นปัจจัยด้านบริบทที่ต้องนำมาพิจารณา ฉะนั้นหน้าที่ของการวิจารณ์ภาพยนตร์ตามแนวทางของทฤษฎีนี้ก็คือ การขุดค้นว่าผู้กำกับสามารถวางตัวอยู่เหนือขบวนการสร้างสรรค์อันยุ่งยากจนกระทั่งผลงานที่เกิดขึ้นกลายเป็นส่วนขยายของความเป็นตัวเองได้อย่างไร

ทฤษฎีประพันธ์จึงมุ่งที่จะอธิบายว่า แนวความคิด(what) และวิธีการนำเสนอ (how) ของผู้กำกับว่ามีเอกภาพ ความต่อเนื่อง และวิวัฒนาการเพียงไร นอกจากนี้ดัชนีของความเป็นประพันธ์นั้น คือการที่ผู้กำกับภาพยนตร์ให้ความสำคัญกับภาพยนตร์ในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการแสดงออกส่วนตัวมากน้อย

เพียงใด และผู้กำกับได้แสดงความยินดีที่จะประนีประนอมกับแรงกดดันของเจ้าของทุนหรือรสนิยมของคน
คู่มากน้อยเพียงใด เป็นต้น คุณค่าของทฤษฎีนี้ก็คือ การตอกย้ำความสำคัญในอัตลักษณ์ของผู้กำกับในฐานะ
ที่เป็นศิลปิน (บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา : 2552)

ดังนั้นทฤษฎีประพันธกร คือ การประเมินค่าของผู้กำกับภาพยนตร์ว่ามีความเป็นศิลปินมากน้อย
เพียงใด เพราะถือว่าผลงาน คือภาพสะท้อนความคิดของผู้กำกับ ทฤษฎีประพันธกรจึงเป็นตัวช่วยในการมอง
ผู้กำกับแต่ละคน

บทวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง Day Of Being Wild , In The Mood For Love และ 2046

Day Of Being Wild

เนื้อหา

เป็นเรื่องราวความรักที่ไม่สมหวัง ยั่งยืน บาดแผลจากความรักไม่มียาใครรักษาได้ แม้แต่เวลาที่ว่า
รักษาได้ทุกอย่าง หัวใจที่แตกสลายยังเป็นข้อขกเว้น ยกใจหนุ่มเจ้าสำราญ ที่ชีวิตค่อนข้างเปรียบพร้อมมักจะ
พูดเสมอว่า ในชีวิตนี้จะรักผู้หญิงอีกหลายคน ยังไม่ตายก็ยังไม่รู้หรือว่าจะรักใคร่มากที่สุด จึงทำให้หญิง
สาวที่เข้ามาพัวพันในชีวิตเขา ต่างก็ต้องผิดหวังและเสียใจ เนื่องจากยกใจเคยถูกทำร้ายมาก่อน โดยแม่แท้ๆ
ของเขาที่ทิ้งไป และขนาดแม่เลี้ยงของเขายังไม่ยอมบอกความจริงเกี่ยวกับแม่ที่แท้จริง เขาจึงพร้อมที่จะทำ
ร้ายจิตใจคนที่รักทุกคน

ภาพยนตร์เรื่องนี้สะท้อนความวุ่นวายของความสัมพันธ์ของผู้คนในยุคปัจจุบัน โดยผ่านตัวละครที่มี
ความเกี่ยวข้องกัน แต่ไม่อาจรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้ได้ หรืออย่างน้อยก็จะเป็นในแค่ช่วงเวลาสั้นๆ แต่ก็ไม่
อาจลืมเลือน ยกใจได้เข้ามาทำความรู้จักกับโซวไหล่เงิน 1นาที่ก่อนบ่ายสามโมงในวันที่ 16 เมษายน 1960
ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นความสัมพันธ์ของทั้งคู่ เมื่อไปมาหาสู่กันบ่อยครั้ง ทำให้โซวไหล่เงินเรียกร้องที่เลื่อน
ความสัมพันธ์มากขึ้น คือการแต่งงาน แต่ยกใจก็ไม่ต้องการที่จะผูกมัดตนเอง เนื่องจากเขานั้นไม่รู้ว่าชีวิตนี้
จะรักใคร่มากที่สุด และต่อมาเขาก็ได้พบกับมีมี หญิงสาวในบาร์ ทั้งคู่ก็ได้มีความสัมพันธ์กัน และดูเหมือนมี
มีจะไม่เรียกร้องอะไรมาก แต่อย่างไรก็ตาม ยกใจก็ยังทิ้งเธอไปฟิลิปปินส์ เพื่อไปตามหาแม่ที่แท้จริง และ
แม้ว่าโซวไหล่เงินจะรู้สึกดีกับตำรวจหนุ่มมากเพียงใด แต่ในวันที่เธอต้องการเขา เขาก็ไม่ได้อยู่รอเธอแล้ว

ดังนั้น ความสัมพันธ์ส่วนใหญ่ของตัวละครต่างๆ มักจะไม่ได้มีตอนจบแบบสุขสันต์ แต่กลับแสดงให้เห็น ความสัมพันธ์ที่ฉาบฉวยของสังคมเมือง

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์ที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องนี้ ยกไว้ เปรียบตนเองกับนกที่ไร้ขา เขามักจะบอกกับคนอื่นๆ และตนเองเสมอว่า “ผมเคยได้ยินเรื่องนกไร้ขา มันได้แต่บินและบิน เหนื่อยก็นอนในสายลม ในชีวิตจะลง ดินก็เพียงครั้งเดียว เมื่อถึงวันตาย” ซึ่งนก เป็นตัวแทนของชีวิตที่มีอิสระ ยกไว้ มักจะใช้ชีวิตอย่างอิสระ พอมีความสัมพันธ์กับใคร เขาจะไม่หยุดที่ตรงนั้น เพราะเขาไม่รู้ว่าชีวิตจะได้พบใครอีก และไม่รู้ว่าจะรักใคร ที่สุด หรือจะหยุดชีวิตที่ใคร

ฉาก

ในภาพยนตร์จะพบเห็นนาฬิกาได้ตลอดทั้งเรื่อง ตั้งแต่ยกไว้พบโซวไหล่เงิน และทำความรู้จักกัน ที่ร้านค้าของสนามกีฬา ไม่ก็มักจะมีตัวละครถามอยู่บ่อยครั้งว่า ขณะนี้กี่โมงแล้ว นอกจากนี้ตัวละครยังชอบยก นาฬิกาขึ้นมาดูเวลา เน้นย้ำถึง ความสัมพันธ์ระยะสั้นๆ ของตัวละครในเรื่อง

นอกจากนี้ยังมีฝนตก ในเวลาที่มีความเศร้าของตัวละคร บรรยากาศฝนตก นั้นสื่อถึงความเหงา ความเศร้าโศก และเปล่าเปลี่ยว เห็นได้ในฉากที่โซวไหล่เงินมาหา ยกไว้เพื่อมาเก็บของ และฉากที่ยกไว้ทิ้งมี มีเพื่อเดินทางไปฟิลิปปินส์

ตัวละคร

ยกไว้ หนุ่มเพลย์บอย เจ้าสำราญ ที่ชีวิตนั้นดูเหมือนจะเพียบพร้อมไปทุกด้าน แต่ชีวิตเขากลับไม่มี ความสุข และพาลจะทำให้ชีวิตคนใกล้ตัวของเขาไม่มีความสุขไปด้วย เขามักจะพูดเสมอว่า “ในชีวิตนี้จะรัก ผู้หญิงอีกหลายคน ยังไม่ตายก็ไม่รู้หรือว่าจะรักใคร่มากที่สุด” ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เขาเคยถูกทำร้ายมาก่อน จากหญิงที่ให้กำเนิด และขนาดแม่เลี้ยงของเขาก็ไม่ยอมที่จะบอกความจริงเรื่องแม่ที่แท้จริง

โซวไหล่เงิน สาวพนักงานขายที่สนามกีฬา ชีวิตเธอมักจะ ไม่สมหวัง ไม่ว่าจะจากยกไว้ ที่ปฏิเสธเธอ เมื่อเธอต้องการที่จะถามไปถึงการแต่งงาน และนอกจากนี้ยังผิดหวังจากตำรวจหนุ่ม ที่เมื่อในเวลาของเธอ นั้น ต้องการเขา เขากลับไม่อยู่รอเธอแล้ว

มีมี สาวนักเต้นรำในบาร์ เธอเป็นผู้หญิงประเภทที่กล้าได้กล้าเสีย เธอขอมอบอยู่ในฐานะอะไรก็ตาม เพื่อรักษาความสัมพันธ์กับยกใจ แต่ไม่วยที่จะโดนทิ้ง เมื่อยกใจได้เดินทางไปฟิลิปปินส์เพื่อตามหาแม่

ตำรวจหนุ่ม ในภายหลังได้หันเหไปเป็นกะลาสีเรือ เขามักจะขัดคำพูดยกใจ ในเรื่องนกรีชา เขาเห็นว่ามันเป็นเพียงแค่คำพูดเท่ๆ เอาไว้หลอกผู้หญิง ทั้งที่ภายในจิตใจของเขานั้นเรียกร้องอยากจะ “บิน” หรือทำตามความฝันของตน แต่ว่าเขานั้นไม่กล้าแม่แต่ที่จะคิดมันเลย

แม่เลี้ยง สาวแก่ผู้มีเงินทอง เธอใช้เงินเพื่อบันดาลความสุขให้กับตนเอง แต่ทว่า มันไม่ได้ทำให้ยกใจมีความสุข เขาเพียงแต่ต้องการรู้ความจริงเกี่ยวกับเรื่องแม่ของเขา ซึ่งเธอไม่ยอมบอก เพราะรู้ว่า แม่ที่ให้กำเนิดนั้นไม่ต้องการที่จะพบ แม้ว่าจะทำให้ยกใจเกลียดตัวเธอเองก็ตาม

แดนนี่ หนุ่มเพื่อนรักที่ชื่นชมชีวิตของยกใจ เขาตกหลุมรักมีมี แต่เธอไม่ได้สนใจเขา และถึงยกใจจะไม่อยู่แล้ว นั่นก็ไม่ได้ทำให้เธอรักเขาเช่นกัน

In The Mood For Love

เนื้อหา

โซวไหล่เงิน และ โจวมู่หวัน ได้ย้ายเข้ามาอยู่ในอพาร์ทเมนต์ห้องใกล้เคียงกันพร้อมสามีและภรรยาของพวกเขาและเธอ และเนื่องจากการที่ย้ายเข้าในวันเดียวกัน จึงทำให้ข้าวข้องสลับกันผิดที่ โซวไหล่เงินนั้นไม่รู้อีก่อนเลยว่าสามีของเธอ และภรรยาของโจวมู่หวัน นั้น ได้ลักลอบเป็นชู้กัน จนกระทั่งเธอกับโจวมู่หวัน ได้สังเกตเห็นว่า คู่สามีภรรยาของพวกเขาชอบมีธุระเดินทางไปต่างประเทศพร้อมๆกัน และมักจะได้ของฝากที่คล้ายๆกัน

ถึงแม้ทั้งคู่มักจะเดินสวนกันในสถานที่ต่างๆ ตามร้านเบะหมี หรือตามทางเดินที่แคบๆ แต่ก็ไม่ได้เปิดบทสนทนากันซักเท่าไร เพียงแต่แค่ทักทายกันเป็นธรรมดา หลังจากทั้งคู่เริ่มสงสัยสามีและภรรยาของพวกเขา จึงเป็นเหตุให้ทั้งคู่มีความสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นนัดกินข้าว เมื่อมีความรู้สึกที่ดีก่อตัวขึ้น ทั้งคู่ก็ไม่อยากที่จะเดินตามรอยของสามีภรรยาของพวกเขา

ภาพยนตร์เรื่องนี้ทำให้ผู้ชมรู้สึกแออัดกับความสัมพันธ์ของทั้งคู่ ซึ่งรู้ว่าไม่ควร แต่ก็ต้องพยายามหักห้ามใจกันและกัน และเพราะกลัวสายตาของเพื่อนบ้าน จึงต้องพยายามทำเป็นเหมือนคนไม่รู้จักกัน แม้แต่ในเวลาเดินสวนกัน

สัญลักษณ์

ในตอนแรกของภาพยนตร์ ตั้งแต่วันที่ทั้งคู่ได้ย้ายเข้ามาในอพาร์ทเมนต์วันเดียวกัน ทำให้ข้าวของ เช่น รองเท้า ตู้ โต๊ะ หนังสือ สลับกัน นั้นมีนัยยะ ถึงความสัมพันธ์ของทั้ง 2 คู่ที่สลับที่กัน การที่สามีของเธอ และภรรยาของโจวหมู่หวันลักลอบเป็นชู้กัน และการที่เขาและเธอมักจะได้รับของฝากคล้ายกันด้วยนั่นเอง

ฉาก

ในฉากที่โจว ไหล่เงินและคุณชายเงิน กับโจวหมู่หวันและคุณนายโจว สนทนากันนั้น ห่วงไม่ได้ให้ผู้ชมเห็นหน้าของสามี ภรรยาของทั้งสองฝ่าย เพียงแค่ให้เห็นด้านหลัง หรือลำตัวและเสียงเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะจะต้องการสื่อความหมายของความสัมพันธ์อันลับๆ

ในฉากที่ โจวหมู่หวันและโจว ไหล่เงินเดินสวนกันตามที่แคบ ห่วงต้องการให้เน้นถึงความใกล้ชิด แต่ถึงใกล้ชิดมากเพียงใดก็ไม่อาจพูดคุยหรือทำตัวสนิทสนมกันได้ ทั้งๆที่เป็นเพื่อนบ้านกันก็ตาม

ฉากที่ทั้งคู่นัดทานอาหาร และเริ่มสงสัยในความสัมพันธ์ของคู่รักของคณนั้น จะใช้แสงและเงา ให้แสดงถึงภาพสะท้อนของการเป็นตัวแทนของทั้งคู่นั่นเอง นอกจากนี้ มุมกล้องในเรื่องยังเป็นในแบบให้ผู้ชมเป็นเหมือนคนที่สอยสอดส่องความสัมพันธ์ของทั้งคู่ ผ่านชอกหลืบ กรอบประตู และบานหน้าต่าง

ตัวละคร

โจว ไหล่เงิน เลขาสาวที่แต่งงานและอาศัยอยู่กับสามี ตัวละครนี้เป็นแบบอย่างที่สะท้อนสังคมหญิงสาวฮ่องกงในยุค 60 คือ แต่งงานมีครอบครัว และต้องจงรักภักดีต่อสามี ถึงแม้จะรู้ว่าสามีของตนมีชู้ และเธอนั้นก็มีความรู้สึกดีต่อโจวหมู่หวันเพียงใด แต่เธอก็ไม่ยอมที่จะนอกใจสามีของตนเอง

โจวหมู่หวัน ชายหนุ่มนักหนังสือพิมพ์ งานอดิเรกของเขาคือการแต่งนิยายกำลังภายใน เขาเองก็เข้าใจความรู้สึกของโจว ไหล่เงินดีและยังมีความรู้สึกดีต่อเธอ เนื่องจากเขาก็ตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน เพียงแต่ไม่ได้สนใจสายตาของคนรอบข้าง

2046

เนื้อหา

โจวมู่หวน นักหนังสือพิมพ์ เขาเพิ่งเดินทางกลับจากสิงคโปร์ ที่ซึ่งเขาได้พบกับนักพนันสาว(โชว ไหล่เงิน) ซึ่งมีชื่อตรงกับ หญิงสาวที่เขาเคยรักในอดีต และก่อนที่เขาจะเดินทางกลับมาฮ่องกงได้บอกกับเธอว่า “หากเธอล้มความเจ็บช้ำนี้ได้ออกตามหาเขา” เมื่อมาถึงฮ่องกงเขาได้พบกับมีมี่ แต่เธอจำเขาไม่ได้ เธอจำได้เพียงแค่ “นกไร้ขา” ต่อมาเขาได้มีความสัมพันธ์กับไปหลิง ในห้องพักหมายเลข 2046 ทุกครั้งที่เขาและเธอมีเพศสัมพันธ์กัน เขาจะให้เงินเธอครั้งละ 10 เหรียญ ถึงแม้จะไม่มาก แต่มันคือสิ่งที่เชื่อมความสัมพันธ์ของทั้งคู่ และเมื่อเธอต้องการเลื่อนระดับความสัมพันธ์ จึงเป็นสาเหตุให้ความสัมพันธ์จบลง เธอจึงคืนเงินทั้งหมดให้เขา

โจวมู่หวนได้รู้จักกับหวังเงินหญิงสาวเจ้าของโรงแรม เธอถูกพ่อเธอกีดกันไม่ให้รักกับเคน เขาจึงทำหน้าที่รับส่งจดหมายให้ทั้งคู่ ทำให้รู้จักและสนิทสนมกัน และหุ่นยนต์ในนิยายเรื่อง 2046 ก็มีต้นแบบมาจาก หวังเงินหญิงนั่นเอง

ซึ่งในนิยายเรื่อง 2047 เคนได้ตกหลุมรักหุ่นยนต์สาวความรู้สึกซ้าที่ทำหน้าที่ดูแลบรรณรถไฟ แม้การเอาใจใส่ของเธออาจเป็นเพียงแค่โปรแกรมที่ตั้งไว้แต่เขายังต้องการการตอบสนองความรักจากเธอ เขาถามกับเธอว่า “จะไปกับเขาไหม” จนท้ายที่สุดเขาจึงเข้าใจว่าเธอไม่ได้ตอบสนองซ้า แต่เป็นเพราะเธอรักคนอื่นอยู่แล้ว

ในนิยายของเขา มันคือเรื่องราวแห่งอนาคต แต่ในความเป็นจริงแล้วกลับเป็นเรื่องราวในอดีตและบทบันทึกความทรงจำของเขานั้นเอง ตัวละครในเรื่องก็ล้วนแล้วแต่เป็นคนที่เคยผ่านมาในชีวิตทั้งสิ้น

สัญลักษณ์

ตัวเลข 2046 ซึ่งเป็นทั้งหมายเลขห้อง และชื่อนิยายของเขา ซึ่งความหมายก็คือ ในปี 2046 เป็นปีที่ครบกำหนด ที่จีนสัญญากับฮ่องกงว่าจะไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านการปกครองและเศรษฐกิจไปอีก 50 ปีหลังจากที่อังกฤษส่งมอบเกาะฮ่องกงคืนให้จีนปกครอง ห่วงกาไวจึงใช้ 2046 เป็นปีที่ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง 2046 คือสถานที่แห่งความทรงจำที่สูญเสียไป เพราะที่ 2046 ไม่เคยมีสิ่งใดเปลี่ยนแปลง ไม่มีใครรู้ว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่เพราะไม่เคยมีผู้ใดเดินทางกลับมา

ฉาก

ฉากในภาพยนตร์เรื่องนี้จะใช้ สีส้ม สีเหลือง และสีเขียวหม่น และฉากส่วนใหญ่จะอยู่ในห้องเล็กๆ และตามทางเดินแคบๆ เพื่อสื่อถึง ความเหงา ความเศร้า ความทุกข์ และความลึกลับที่แวดล้อมตัวละคร และ เพื่อเพิ่มความรู้สึกกดดันให้กับผู้ชม

ฉากแรกในภาพยนตร์ เป็นภาพแห่งโลกอนาคต ความเจริญ และเทคโนโลยี สื่อถึงความคาดหวังต่อ ประเทศถึงการพัฒนา และความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ในอนาคต

การที่จับภาพในฉากที่ดูบุหรี ำให้เห็นควันลอยอย่างเชื่องช้า และการที่ตัวละครเคลื่อนไหวอย่าง เชื่องช้าแสดงให้เห็นถึง ความเศร้าและความทุกข์

ตัวละคร

โจวมู่หวัน หนู่มักหนังสือพิมพ์ ที่มีงานอดิเรกเป็นการเขียนนิยายเกี่ยวกับ โลกอนาคต ที่มีตัวละคร เป็นคนอื่น แต่ในความเป็นจริงตัวละครนั้นคือตัวเขาเอง เนื่องจากเรื่องราวในอดีตที่แสนเจ็บปวด นิยายของ เขาถึงจะมีฉากหลังเป็นภาพอนาคต แต่กลับสะท้อนอดีตของเขา ถึงแม้เขาจะคบผู้หญิงมากมาย แต่กลับไม่ เคยลืมคนรักในอดีต

โซวไหล่เงิน หญิงสาวนักพนัน ที่ชอบแต่งกายด้วยชุดสีดำและถุงมือสีดำที่ข้างซ้าย จากลักษณะการ แต่งกายจึงคล้ายกับคนไว้ทุกข์ และด้วยสีหน้ากับแววตาที่เศร้าหมอง ประกอบกับลักษณะที่เธอสนทนา กับโจวมู่หวัน อาจเป็นไปได้ว่าสาเหตุของความทุกข์ของเธอนั้นคือความรัก

ลู่อู เธอบอกว่าจำโจวมู่หวัน ไม่ได้ เธอมีแต่เพียงความทรงจำเรื่อง “นกไรร้า” เท่านั้น เธอได้แต่ พยายามตามหานกไรร้า ด้วยความผิดหวังและความเจ็บปวดในอดีตจึงทำให้เธอพยายามตามหาความรักที่ เธอผิดหวังมาโดยตลอด

หวังเงินหวิน ลูกสาวเจ้าของโรงแรม ที่ถูกพ่อกีดกันไม่ให้คบกับแฟนหนุ่มชาวญี่ปุ่น เนื่องจากด้วย ประเด็นเรื่องเชื้อชาติ ความบาดหมางในอดีต เมื่อเคนเดินทางกลับ เธอได้แต่ฝึกภาษาญี่ปุ่นคนเดียวด้วยความ ช่วยเหลือจากโจวมู่หวัน ท้ายที่สุดพ่อของเธอจึงยอมใจอ่อน ถึงแม้ว่าจะไม่สมหวังในตอนแรก แต่ใน ท้ายที่สุดก็ได้แต่งงานกัน

เคน แฟนหนุ่มชาวญี่ปุ่นของ หวังเจินหวิน ตัวละครนี้มีนัยยะด้านการเมือง เขาโดนกีดกันจากพ่อของคนรัก เนื่องมาจากความบาดหมางในอดีตของชาวจีนและญี่ปุ่น² ซึ่งเป็นสิ่งที่คนรุ่นเก่ารับไม่ได้ เขาได้แต่หวังว่า พ่อของเธอจะเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้น

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ภาพยนตร์ทั้งสามเรื่อง ในเนื้อหา สัญลักษณ์ จาก ตัวละคร ได้ปรากฏเห็นถึงความเชื่อมโยงในเรื่องเนื้อหา นั่นก็คือ ในผลงานภาพยนตร์ทั้งสามเรื่องจะมีส่วนที่ทำให้เชื่อได้ว่า เป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาต่อเนื่องกัน ซึ่งเห็นได้จากตัวละครตัวเดียวกัน โชวไหล่เงินและโจวมู่หวน ปรากฏในภาพยนตร์ทั้งสามเรื่อง ถึงแม้ใน Day Of Being Wild โจวมู่หวนจะออกมาในฉากจบซึ่งดูเหมือนเขากำลังจะออกเดินทาง ซึ่งเป็นการทิ้งท้ายที่ชวนสงสัย ส่วนตัวละคร โชวไหล่เงินในทั้งสามเรื่อง จะมีลักษณะที่แตกต่างออกไปในเรื่อง 2046 ซึ่งเธอไม่ได้เป็นหญิงสาวที่อ่อนไหวในความรักอีกต่อไป กลับเป็นหญิงสาวที่อมทุกข์ ราวกับมีเรื่องราวที่น่าเศร้า โศก เนื่องมาจากใน In The Mood For Love เธอได้ผิดหวังจากโจวมู่หวน เนื่องจากเธอหักห้ามใจตนเอง เพื่อไม่อยากจะอกใจสามีเหมือนที่เธอสามีของเธอทำกับเธอ ส่วนมีมี (Day Of Being Wild) จากการที่ผิดหวังจากยกใจ ที่เขาทิ้งเธอไปเพื่อไปตามหาแม่ที่ฟิลิปปินส์ ซึ่งตัวละครนี้ปรากฏให้เห็นใน 2046 (ในเรื่องนี้ใช้ชื่อลูลู่) เมื่อโจวมู่หวนพบเธอ ก็จำเธอได้ในทันที แต่เธอกลับจำเขาไม่ได้ เธอจำได้แต่เพียงนกไร้ขาเท่านั้น เป็นไปได้ว่าเธออาจแกล้งจำเขาไม่ได้ในตอนจบของเรื่อง In The Mood For Love โจวมู่หวนได้ไปกระซิบบอกความลับที่กำแพงของนครวัด และยังเป็นฉากเริ่มของเรื่อง 2046 แต่กลับเป็นเรื่องราวในอนาคต

ส่วนทางด้านฉาก ภาพห้องพักสี่เหลี่ยมที่คับแคบ ห้องเช่าหมายเลข 2046 ในเรื่อง In The Mood For Love ที่โจวมู่หวนเช่าเพื่อเป็นที่ทำงานและไว้พุดคุยกับ โชวไหล่เงิน ห่วงกาไว ยังได้ใช้มาเป็นชื่อภาพยนตร์เรื่อง 2046 และยังเป็นหมายเลขห้องพักในภาพยนตร์เรื่องนี้อีกด้วย

ภาพยนตร์ทั้งสามเรื่องนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดในช่วงยุค 1960 ถือเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต่อเนื่องกัน ห่วงกาไว มักจะมีนัยยะในเรื่องของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องกับ Day Of Being Wild โจวมู่หวนพุดคุยกับ โชวไหล่เงิน “วันที่ 16 เมษายน 1960 หนึ่งนาทีก่อนบ่ายสามคุณอยู่กับผม เพราะคุณ...ผมจะจำนาที่นั้นไว้”

² เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุคือ เหตุการณ์นานจิง มีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวจีน โดยชาวญี่ปุ่นอย่าง โทดเคียวทาโร

จากนี้ไปเราเป็นเพื่อนกันแล้วหนึ่งนาทิตี” นอกจากนี้ นาฬิกายังปรากฏให้เห็นในหลายฉาก ไม่ว่าจะชกนาฬิกาข้อมือขึ้นมาดูบ่อยๆ ก็จะมีตัวละครใดซักคนถามถึงเรื่องเวลา ในเรื่อง 2046 ห่วงกาไว ก็ได้แฝงนัยยะเรื่องเวลาว่า 2046 เป็นปีที่ครบกำหนดที่ประเทศจีนสัญญาว่าฮ่องกงจะไม่มีเปลี่ยนแปลงไปอีก 50 ปี ซึ่งเคนพูดว่า “ผู้โดยสารที่เดินทางไปสู่ปี 2046 ล้วนมีเพียงจุดประสงค์เดียว นั่นคือตามหาความทรงจำที่สูญหายไป เพราะที่ 2046 ทุกสิ่งล้วนไม่เปลี่ยนแปลงตลอดกาล ไม่มีใครรู้ว่านี่เป็นเรื่องจริงหรือไม่ เพราะแต่ไหนแต่ไรไม่เคยมีใคร ได้กลับมา ผมเป็นคนแรก” แสดงให้เห็นถึงความไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ที่ฮ่องกงไว ต้องการแสดงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องการเมืองของตน

ปี 1960 จะถูกกล่าวถึงในงานภาพยนตร์ 3 เรื่องนี้ เนื่องจากเป็นปีที่ฮ่องกงไว ย้ายจากเมืองเซี่ยงไฮ้ เนื่องจากการปฏิวัติวัฒนธรรมมาอาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนต์ที่ฮ่องกงพร้อมกับครอบครัวในวัย 5 ขวบ เขากลายเป็นคนแปลกถิ่นสำหรับที่นั่นเพราะกำแพงภาษา ความทรงจำในวัยเด็กส่วนใหญ่จึงเกิดขึ้นที่นั่น ฮ่องกงไวเคยกล่าวไว้ว่า “...เพลงเดียวที่ผมยังจำได้ เป็นเพลงที่ดังมาจากช่วงข่าวของสถานีวิทยุบีบีซี ...คืนหนึ่งขณะพอกับแม่ออกไปเดินรำ ผมพบว่าต้นขี้กลางดึกตามลำพัง และหวาดกลัวอย่างบอกไม่ถูกจึงเอื้อมมือไปเปิดวิทยุฟังข่าวสุดท้ายของบีบีซี ที่ช่วยคลายความรู้สึกของผมไปได้มากและนี่เองคือช่วงเวลาที่ผมมักสร้างขึ้นในหนังของผม” สิ่งเหล่านี้ได้ปรากฏอยู่ในงานภาพยนตร์ของเขาเสมอๆ ภาพอพาร์ทเมนต์คับแคบ ความสัมพันธ์ของคนในสังคมเมืองใหญ่ ในบรรยากาศแห่งยุค 1960

จากที่กล่าวมาทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงว่า ห่วงกาไว สามารถบอกเล่าความเป็นตัวเอง แนวความคิดของเขา ผ่านผลงานภาพยนตร์ออกมาได้อย่างมีคุณภาพ และผลงานทั้งหมดที่กล่าวมา สามารถบอกเล่าตัวตนของเขาได้อย่างชัดเจน และตรงประเด็น นอกจากนี้เขายังสอดแทรกแนวความคิดในเรื่องการเมือง ความคาดหวังที่มีต่อแผ่นดินที่อาศัย และความทรงจำในวัยเด็กส่วนใหญ่ของเขายังมีอิทธิพลต่อผลงานภาพยนตร์อีกด้วย ห่วงกาไว จึงถือว่า มีความเป็นศิลปินในฐานะผู้สร้างสรรค์ผลงานตามแนวทฤษฎีประพันธกร

สรุปผลการศึกษา

ผลงานภาพยนตร์ของห่วงกาไวนั้น จะนำเสนอเรื่องราวของความรัก ในแง่มุมที่ไม่สมหวัง เขามักจะถ่ายทอดความเศร้า ความเหงา ความทุกข์ ความเจ็บปวด ที่ไซ้ในลักษณะแสร้งเสมอไป แต่กลับมีความโรแมนติคจากในมุมของความเศร้าเหล่านั้นของผู้คนในสังคมเมือง ภาพยนตร์ทั้งสามมักจะบอกเล่า ในช่วงยุค 1960 ด้วยวัยเด็กที่ต้องอาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนต์ที่คับแคบ ภาพความทรงจำนี้ได้ปรากฏอยู่ในผลงาน

ภาพยนตร์ของเขาแทบทุกเรื่อง มุมกล้องที่ฉับแคบ ตามทางเดิน ห้องขนาดเล็ก ช่วยเสริมความเหงา และ
ว่าหวีให้กับผลงาน เขามักนำประสบการณ์ในวัยเด็กมาเป็นแรงบันดาลใจในการทำภาพยนตร์ ด้วยการที่เขา
อพยพมาจากเชียงใหม่ตั้งแต่ยังเด็ก ทำให้เขาเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการอยู่อาศัยในสังคมเมืองใหญ่ เขาจึงเข้าใจ
เรื่องความเหงาที่เกิดขึ้นในสังคมเมืองได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้เขายังสอดแทรกเรื่องราวทางการเมือง ในผลงานภาพยนตร์ อาจเป็นเพราะความคาดหวัง
เกี่ยวกับอนาคตของแผ่นดินที่อาศัยอีกด้วย ผลงานของหว่องกาไว จึงขึ้นชื่อในเรื่องของความเปลี่ยวเหงา
แต่ทว่ากลับงดงาม หรืออีกนัยหนึ่งคือ เป็นหนังเศร้าที่ดูแล้วมีความสุข ดังนั้นหว่องกาไวจึงมีความเป็น
ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานตามทฤษฎีประพันธกร

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์ภาษาไทย

บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา. (2533). **ศิลปะแขนงที่ 7**. กรุงเทพฯ: เม็ดทราย.

ปราชย์ พันแสง. (2544). **AS films go by** หนังสือใจปราชย์พันแสง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ฟรีฟอร์ม.

มโนธรรม เทียมเทียบรัตน์ และสุทธากร สันติวิช. (2542). **เดี่ยวดายอย่างโรแมนติก**. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.

รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม. (2547). **เสกฝันปั้นหนัง: บทภาพยนตร์**. กรุงเทพฯ: ห้องภาพสุวรรณ.

สุทธากร สันติวิชและคณะ. (2547). **เดี่ยวดายอย่างโรแมนติกโลกของห้วงกาไว**. กรุงเทพฯ:

วงศ์สว่างการพิมพ์.

สิทธิรักษ์ ตุลาพิทักษ์. (2542). **ลมตะวันออก**. กรุงเทพฯ: แพรวเอนเตอร์เทน.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

Merveillesxx (นามแฝง). **Wong Kar Wai's Anthology – แต่...โลกของห้วงกาไว**. เข้าถึงเมื่อ 2 สิงหาคม

2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=merveillesxx&month=02->

[2005&date=06&group=1&gblog=4](http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=merveillesxx&month=02-2005&date=06&group=1&gblog=4)

I'm Wu(นามแฝง). **2046 บทบันทึกความทรงจำ**. เข้าถึงเมื่อ 2 สิงหาคม 2555. เข้าถึงได้จาก

<http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=pong318&date=15-01-2007&group=2&blog=1>